

- BIJZONDER LOGEERADRES 3 -

Terug naar het Hoge Noorden

Het was een bevlieging. Maar spijt heeft Gunhild Stensmyr niet. Uit liefde voor haar geboortegrond Zweeds Lapland kocht ze er drie verlaten landhuizen, en maakte er sfeervolle gastenverblijven van.

TEKST MIRJAM ENZERINK FOTOGRAFIE PEGGY JANSSEN

Het is elf uur 's avonds op de langste dag van het jaar. We zitten rond een open vuur bij vakantiehuis Tolonen in Risudden. Het 'gouden uur' duurt hier al de hele avond: de midzomernachtzon zet het landschap in vuur en vlam. Onder ons stroomt grensrivier de Torne. We zien Finse vlaggen wapperen aan de overkant, honderd meter verderop. Er branden vreugdevuren naast opgetuigde meibomen. In Finland vieren ze net als in Zweden Midsommar in deze periode. Kinderen en familieleden die ooit wegtrokken uit deze dunbevolkte streek net onder de poolcirkel komen er speciaal voor thuis.

Bessen plukken in eigen bos

Rond twaalf uur is het schemerdonker. De zon hangt laag boven de rivier en we lopen de heuvel af naar het water. Er zijn opvallend veel nachtwandelaars op pad. "Iedereen komt van dit natuurverschijnsel genieten", vertelt onze gastvrouw Gunhild Stensmyr. "De midzomernachtzon blijft bijzonder, juist omdat het hier ook maandenlang donker is."

Na een klaarlichte nacht wacht Gunhild ons op met een ontbijtje in de tuin: filmjolk – ingedikte

yoghurt – met bosbessen. "Nog even en ik kan ze zelf weer plukken uit mijn eigen bos", vertelt ze, terwijl ze wijst op het hellende achterland. Acht jaar geleden kocht ze deze lap grond inclusief het huis. Een bevestiging. "Mijn partner Jan en ik toerden van het zuiden van Zweden, waar we woonden, helemaal naar het noorden. Naar mijn geboortedorp. Ik was er niet meer geweest sinds mijn kindertijd. Maar gek genoeg voelde ik me hier direct zó gelukkig. Het voelde als thuis. Terwijl ik totaal niet melancholisch ben. Ik werd gewoon getroffen door de schoonheid van het landschap, van de natuur."

Er stonden veel huizen leeg in de regio en de prijzen waren zo absurd laag dat Gunhild en Jan beiden in een opwelling een huis kochten. "Jan een oude pastorie, ik dit Huis Tolonen. Mét een eigen bos, dat vond ik nog het mooist. Ik zag het al helemaal voor me: ik op mijn eigen uitkijktoren, midden in het bos. Waar ik dan 's nachts zou slapen om in alle vroegte vogels, elanden, beren en wolven te spotten."

Natuur en kunst combineren

Terug in het zuiden broedde Gunhild op een bijzonder plan. "Dit deel van Zweeds Lapland is niet erg populair. Jonge mensen gaan elders studeren en blijven vervolgens weg. En de meeste Zweden gaan op vakantie naar de zon, niet naar het noorden. Terwijl de streek zoveel te bieden heeft aan natuurschoon. Ik was daar zó van onder de indruk en dat gevoel wilde ik delen met zoveel mogelijk mensen." Zo ontstond het plan voor een museum voor hedendaagse kunst, pal aan de rivier. Gunhild, oud-conservator en museumdirecteur, wil internationale exposities binnenhalen, naast werk van landelijk bekende en regionale kunstenaars. In combinatie met logeeraadressen voor liefhebbers van natuur en cultuur. Het museum is nog in de ontwerpfase, maar drie van de vakantiehuisen zijn gereed. Stuk voor stuk markante oude landhuizen, gered van de sloop. "Het is nooit in me opgekomen om nieuw te gaan bouwen. Ik houd van de historie en folklore van deze streek. Die komen samen in deze karakteristieke Tornevalleihuizen." >

Hotel Wennberg

Met de klok mee: meubels van Miss Holly in de keuken van Hotel Wennberg. Typisch Zweeds: rode houten gevels. De poolcirkel ligt op een uurtje rijden. De houten keukenbank stond al in het huis. Het behang van Boråstapeter is geïnspireerd op oude Zweedse patronen. Verse rabarbertaart is een 'midsommar'-traditie.

Linksboven: de bank is een ontwerp van Jonas Bohlin, de haard is van Contura. Linksmidden: Gunhild verzamelt de keramieken hazen van kunstenaar Petter Helsing. Linksonder: achter Huis Tolonen is een badhuis met sauna gemaakt in een oude schuur.

Huis Tolonen

IN DE STIJL VAN - EEN ZWEEDS LANDHUIS

De combinatie van licht hout en sober design zorgt voor die typisch Zweedse woonstijl.

Door het blinde ophangsysteem lijkt het beukenhouten plankje te zweven tegen de muur. 14 x 14 x 2 cm.
€ 25,50 (THUISBIJKAAT.NL)

Lamswollen plaid, 130 x 200 cm, met ingeweven visgraatpatroon van het Zweedse merk Klippan. Wol is zelfreinigend, dus even buiten luchten en de plaid is weer fris. € 72,95 (OOKINHETPAARS.NL)

Kachel Rondo kan worden gestookt met hout of koolbriketten. Met de handige vuurregeling stel je zelf het gewenste vermogen in, waarna de (optionele) ventilatoren de warmte gelijkmatig over de ruimte verspreiden. Verkrijgbaar in verschillende uitvoeringen. 51 x 41,5 x h 112 cm. VANAF € 3.000 (FLAM.BE)

De wol van IJslandse schapen is ijzersterk en watervast. Vacht 'Sheepy Yermac' is ook nog eens ecologisch geloooid. Ø 95-100 cm. € 129,95 (SHEEPLY.CC)

Deze minimalistisch vormgegeven kan van aardewerk heeft een geglaazuurde binnenkant. H 21,5 x b (aan de bovenkant) 7 cm.
€ 19,99 (H&M HOME VIA HM.COM)

Vliesbehang uit de collectie New York Stories van Sandberg. Dessin Raphael, met bomen in gebroken wit, beige en groen, is geïnspireerd op Central Park. L 10,05 x b 0,53 m (dessin-hoogte 0,53 m). € 95 PER ROL (BELVEDERE-INTERIOR.NL)

Set van 3 manden. De handvatten zijn van leer. € 52,95 (STBRWEBSHOP.COM)

Met een licht interieur
gaat alle aandacht
naar de natuur

Met de klok mee: de woonkamer van Huis Anundi heeft Toile de Jouy-behang van Sanderson. De bank is van designer Børje Mogensen. Ook de koffietafel en de stoelen komen uit de sixties. Het kleed is antiek. De klok hangt vermoedelijk al negentig jaar op deze plek. Het servies van het Zweedse Rörstrand is een erfstuk.

Huis Anundi

Bij Huis Anundi lopen de elanden regelmatig door de voortuin

> Hazen op de uitkijk

Het witte houten huis Tolonen was opgelapt met baksteen en plastic kozijnen toen Gunhild het kocht. Samen met lokale vakmensen herstelde ze de oorspronkelijke gevel. Ze liet mallen maken van authentieke kozijnen en verdubbelde de hoeveelheid ramen in huis. Nu kijk je vanuit alle kamers uit op de rivier. De basis in huis is licht met witte wanden en grenen vloeren. Zo gaat de aandacht uit naar de natuur, licht Gunhild toe. “Bovendien voelt het in de donkere winter toch zonnig aan.”

Haar liefde voor Zweeds design komt terug in bijzondere meubelstukken en objecten. Zoals de keramieken hazen van Petter Helsing, die in de kozijnen op de uitkijk staan. Net als in de aangrenzende villa, die Gunhild ook kocht. Huis Wennberg, net als Tolonen vernoemd naar de eerste bewoners, is ingericht als hotel met een serie losse kamers. Ook kunnen gasten er aanschuiven voor een huisgemaakt diner. Het interieur is wat huiselijker dan bij de burens, dankzij een mix van antieke Zweedse meubels, bloemenbehang en kleurrijke kunst.

Aan de voet van de berg

Wie de stilte van het bos verkiest boven het uitzicht op de rivier, kan tien kilometer verderop logeren in Huis Anundi. Het rode houten huis met de groene voordeur staat aan de voet van de berg Pakkasenvaara, op een open plek tussen de sparren. “Hier lopen de elanden regelmatig door de voortuin”, zegt Gunhild glunderend. Anundi dateert uit 1880 en was van de drie huizen het authentiekst. “Eigenlijk heb ik hier niet meer gedaan dan

strippen wat niet origineel was en restaureren wat stuk was. Ik wilde de oude ziel weer laten glanzen.”

Net als in de andere huizen zijn verschillende meubelstukken veelal door lokale vakmensen ontworpen en vervaardigd. Ook de vloerkleden en matten zijn speciaal gemaakt in de streek. “Ik vond het een mooie gedachte: we bouwen samen met de mensen uit de Tornevallei aan de toekomst.”

Slapen onder de sterrenhemel

Achter Huis Tolonen vertrekt een pad naar een vrijstaand badhuis met een sauna. Erachter begint het bos van Gunhild, waar ze een twee kilometer lange wandeling uitstippelde. Het ruikt er heerlijk zoet naar hars en vochtig mos. In deze tijd van het jaar groeien er eetbare kruiden en planten als klaverzuring en daslook, en vanaf de zomer oogst Gunhild manden vol kruipbramen, wilde frambozen, rode en blauwe bosbessen en cantharellen. En dan ineens staan we voor een houten toren, een strak hoog model, ontworpen door een jonge architect. Het is Gunhilds gedroomde uitkijkpost, waar ze al heel wat nachten onder de sterrenhemel heeft doorgebracht. “Alleen het luisteren naar de dierengeluiden vind ik al fascinerend. De roep van de wulp in maart, als teken dat de lente eraan komt. Het geknaag aan de bomen van elanden en rendieren. De zingende zwanen in de winter, net voor hun vertrek naar het zuiden. Mijn hart stroomt ervan vol.”

Met dank aan visitsweden.com

Logeren in Arthotel Tornedalen

Arthotel Tornedalen ligt in Zweeds Lapland, vijftig kilometer onder de poolcirkel. Het bestaat uit vier huizen: familiehuizen Tolonen en Anundi, Hotel Wennberg en cottage Kristina, achter Huis Tolonen. Op verzoek organiseert Gunhild activiteiten in de natuur, waaronder een vogel- of plantenexcursie en koken op houtvuur. Kijk op arthotel Tornedalen.se. Meer informatie over de regio: swedishlapland.com